

November 7-i jelszavak Szidki Moszkvában

● Moszkva (TASZSZ)

A Pravda és más moszkvai lapok közzétették az SZKP Központi Bizottságának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 55. évfordulójára kiadott jelszavait.

A jelszavak hangsúlyozzák, hogy az Októberi Forradalom a világtörténelemben új korszakot — a világ forradalmi megújulásának, a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenetnek a korszakát nyitotta meg.

Az SZKP Központi Bizottsága felhívja a szovjet dolgozókat, hogy a párt XXIV. kongresszusán hozott határozatok végrehajtásában és az ország gazdasági és védelmi erejének erősítésében elérjék újabb eredményekkel ünnepljék meg a Szovjetunió megalapításának 50. évfordulóját.

A jelszavak az SZKP Központi Bizottságának testvéri üdvözlését tolmácsolják a szocialista országok népeinek. Ugyancsak üdvözlők a tőkés országok munkásosztályát, azokat a népeket, amelyek lerázták a gyarmati igát, külön üdvözlők az imperializmus és a fajüldözés ellen, a szabadságért és a nemzeti függetlenségért küzdő gyarmati és függő országok népeit. Harcba hívják az európai népeket annak eléréséért, hogy az európai kontinens a tartós béke, a biztonság és az államok közötti gyümölcsöző együttműködés térségévé váljék.

Az SZKP Központi Bizottságának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közelgő évfordulója alkalmából kiadott jelszavai küzdelemre szólítják fel a világ népeit, hogy az erőszakról való lemondás a nemzetközi élet törvényévé váljék, az atomfegyver pedig örökre eltiltassék.

● Moszkva (TASZSZ)

Aziz Szidki, az Egyiptomi Arab Köztársaság miniszterelnöke hétfőn hivatalos látogatásra Moszkvába érkezett.

Hétfőn a Kremlben megkezdődtek a tárgyalások Alekszej Koszigin szovjet miniszterelnök, Nyikolaj Podgornij szovjet államfő és Aziz Szidki egyiptomi miniszterelnök között.

A baráti légkörű tárgyaláson véleménycsere folytattak a szovjet—egyiptomi kapcsolatok kérdéseiről, valamint a közel-keleti helyzetéről.

A tárgyalásokat tovább folytatják.

A szovjet kormány ugyan csak hétfőn a nagy Kreml-palotában adott vacsorát Aziz Szidki egyiptomi miniszterelnök tiszteletére.

A vacsorán Koszigin és Szidki baráti hangú pohárköszöntőt mondott.

Isztriai szemlélődés

A tenger és tartozékai

Rovinj környékén nincs ötven méternyi egyenes partszakasz sem. Szeszélyes, kanyargó a sziklás part, öblök nyúlnak be, félszigetek ugranak ki a tengerre, a XVII. századi a város mai területe is sziget volt, a főter, a Trg Marsala Tita — ez is miniatűr, mint minden a városban — helyén csatorna húzódott. Amikor az Isztriai félsziget belsejét sújtó többszöri járvány elől ide menekültek az emberek, s a csatorna mindkét oldalát beépítették, betömtek a csatornát. Ma nyomát se találni. Itt van az előbbi említett aprócska főtér itt, fogja karéjába a parti ház sor a kikötőt. A tenger felé fordulva jobbról, a belváros javát képező Monte Rosso domb alatt, egészen a csöppnyi piactérig sok ház a sziklás vízpartra épült, de itt is van fürdési lehetőség.

Feltétlenül tudnia kell az ide érkező turistának, hogy Rovinj környékén — a furdésre alkalmas és könnyen elérhető közeli szigeteket is beleértve — sehol sem homokos a tengerpart. Fehér sziklák szegélyeznek itt minden szakaszt, homok — nagyon kevés — csak a fizetéses strandon található. A sziklák lépcsőzetesek a parton, s a kristálytisza, csillogó vízben is, az úszni nem tudóknak alaposan körül kell nézniük hol találnak megfelelő, sekély vizet. Ezek a helyek kilencven százalékban a kikötőnek háttal állva jobb kézről találhatók, itt bújnak meg a modern és drága szállók, itt van a fizetéses strand, s azon túl gyönyörű fényes úton vághat neki az ember, furdésre alkalmas partszakaszt legalább két kilométer hosszúságban kedvére valót bőven találhat. Ezen a területen épült a népes ifjúsági tábor, ahol az utazási irodák szervezésében sok szerepet is megfordul. Ugyancsak fürödhet a pár száz méternyire levő, s valamivel távolabb eső Katarina, illetve Vörös — Crveni Otok — sziget. Ezen található a nevezetes nudistatelep.

A nagyon népszerű és nagyon szép Katarina-szigetre három dinárért viszi a kishajó oda-vissza a fürdőzőket. Gyönyörű ennek a szigetnek a faunája; ciprusok, pálmák, fenyők, babércserjék, leanderek, fügefák borítják a talajt, téglával, kirakott utacska vezet körbe a sziklás partján, van itt luxus szálló, vendéglő, s mindenki ott fürdik, ahol akar. Azokon a területeken, ahol különösen alkalmas a part furdésre, lejáró lépcsőket is találni. S a Rovinjjal szemben levő oldalon nagyon szép, de nagyon kellemetlen tengeri útnők tömegét láthatjuk a me-

der helyenként elmoszatosodott kövein. Jól látja az ember ezeket a sötétlila labdacskákat, s jó, ha igyekszik elkerülni őket. Hegyes tuskójuk átszúr a vékonyfalú fürdőcipőn is és beletörök az ember bőrébe. Haza is elhozzam belőle néhányat a talpamban, sőt a kezemben is, mert tapasztalatlanul nyúltam hozzá, annyira tetszett. Vigyáznunk kell tehát, kerüljünk el ezeket a veszedelmes tengeri állatkákat, amelyek erősen tapadnak a meder köveire. Ajánlatos vastagabb talpú, vagy gondosan bélelt fürdőcipőben járjunk közöttük.

A kikötőből tíz perc alatt és oda-vissza hat dinárért átvizsz az embert a csöpp helyi hajócska a Crveni Otokra, a Vörös-szigetre. Nevét egy hajdani vörös falú kolostortól kapta, ma az épület a vendéglátást szolgálja. Utközben a fiatal hajóvezető az utasok szórakoztatására és tájékoztatására a szeszélyes, sziklás parthoz közel kormányozza a táncoló motorost. Nincs szükség távcsőre, harminc méternyire siklunk a parttól, s ott van a sziklakon a hivatásos meztelenség, nagyrészt nyugatnémet turisták személyében. Ezen a területen a szekta törvényei értelmében nem illik, sőt nem is szabad ruhát viselni, erről társalgunk éppen a hajón, s ki fél, ki egész szemmel tanulmányozza a képet, amikor groteszk ellentmondással találkozom: fiatal, pucér mama kézenfogva vezet egy négy-öt éves kisfiút — a gyereken ríktó, kék fürdőnadrág.

A kikötőt körbefogó utakon, apró terecskéken, nem sokkal hosszabb területen, mint a Széchenyi terünk kerülete, egy délután hatszáz különböző nemzetiségű, de főként nyugatnémet gépkocsit számoltam össze. Tovább nem futotta a túrelméből. Kocsi áll itt minden kocsinagyságú helyen, s így van ez bent a szűk városban is. Ráállnak a járdára, a kutyája se szól rájuk, néhol a gyalogos lemehet a kocsiútra, hogy tovább haladhasson. Láttam egy jelenetet a belvárosban, a piac közelében: lovas kocsi igyekezett — egyetlen, amivel Rovinjban találkoztam — a part felé, vastag fenyőgerendát szállított valahová, s nem talált annyi helyet, a gépkocsik között, ahol átkeremeghetett volna. A kocsi, nagy darab ember, leszállt, odament az autókhoz, vakarta a fejét, aztán előkerült egy rendőr, tanakodtak pár másodpercig és kiszemelték a megfelelő átkelő szakaszt. Ott két kocsi között körülbelül másfél méterest találtak, megállapították, ha egyiket tovább

teszik, mehet a kocsi. Neki is álltak ketten a német Opelnak, előbb a hátulját, aztán az elejét emelték odébb, kezelt fogtak, s a kocsi visszaült a bakra.

Ha már igazonokról van szó, itt jut eszembe, hogy Rovinjban és környékén apró fekete szamarakat, s a nagyobb öszvéreket használnak az ugyancsak apró kocsik előtt, az állatkák istállóit a házak bejárataihoz hasonlóan a keskeny utcákra nyílnak. Vannak néhol egész istállósorok az óváros központjától ötven lépésnyire is. Ha almozni kell odabent, a takarítás idejére kikötik az állatot az utcára.

A kikötő egyik mólójánál néhány különböző luxushajócska vesztegel. Kiszűrök egy római rendszámú motort, odalépek hozzá. Tizenkét-tizenhárom éves formakísítű rendezeti a hajó lakkozott, krómzott hídját, amelyen kilépnek a partra. Két méter széles, hét méter hosszú a hajó. Odalátok jól a vezető ülésre, a műszertáblára. Nem hiszem, hogy van a világon gépkocsi, amelynek műszaki berendezése ilyen fényűző lenne. Van rajta ragyogó iránymérő-készülék, tengeri horgászatra alkalmas luxus bot és orsó, külön krómzott szerkezetben elhelyezve. És luxus berendezés belül. Persze hűtőszekrény is. Szóval minden. Odaáll mellém egy helybeli halász is bámsz-kodni. Megkérdezem hiányos nyelvtudással, mennyibe kerülhetett ez a csajka. Kis gondolkodás, mérlegelés után azt mondja félmillió dinár. A fiú gyanakodva pislant fel, láthatóan előbb kezében a jegyzetfüzetemet. Őt is megkérdezem. Elbiggyeszti a száját, felvonja a vállát. Nem tudja. A papáé. Kedvem lenne megkérdezni, hát azt tudja-e, hány munkanélküli van a hazájában.

Szerény, kis fürdőhely ez a Rovinj, de azért a nap minden szakában divatbemutatót láthatunk a parti sétányon, a belvárosi üzletekkel tarkított, szélesebb utcán. S nem csak a nők, a férfiak is divatoznak. Láttam nem egészen fiatal férfit világoskék, rózsaszín nadrágban, ugyanilyen, de egy árnyalattal sötétebb, vagy világosabb ingben. Rázzák a rongyot nyugati krózsuk. És vásárolják tíz liter számrá az olcsó jugszláv égetett italt.

Csak egyet nem értek férfiú együgyűségében; üdült itt egy magyar hölgy, egyetlen hatvancentiméteres bőrrönddel, s egy kisebb úti táskával érkezett, de egy hét alatt legalább hét ruhát lát-tam rajta. A nyolcadikat itt vette százhusz dinárért.

Ormos Gerő

Az NDK népi kamarájának döntései

● Berlin (MTI)

Fontos ülést tartott hétfőn a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája. Willi Stoph, az NDK miniszterelnöke előterjesztette az NDK minisztertanácsáról szóló törvényjavaslatot. Ennek lényege, hogy meghatározza a minisztertanács szerepét, erősíti a minisztertanácsnak, mint szocialista munkás-paraszt kormányzatnak helyzetét, és magasabb színvonalra emeli az egész állami tevékenységet.

A vita lezárta a népi kamara elfogadta a törvényjavaslatot, majd a délutáni ülésen az NDK és az NSZK között a közlekedés kérdéséről kötött szerződést a népi kamara törvényerőre emelte.

A chilei jobboldal akciói

● Santiago (AP, AFP)

A jobboldali elemek hétfőn kormányellenes tüntetést próbáltak szervezni Santiago belvárosának legfontosabb bevásárlóutcájában. A rendőrség azonban pillanatok alatt szétoszlatta a tüntetőket.

Karhatalmi alakulatok nyitatták ki azokat az üzleteket, amelyeknek tulajdonosai a magánfuvarozók sztrájkja iránti szolidaritásból hétfőn is zárva tartották boltjukat. A járőrelők tömege lelkesen üdvözölte a chilei rendőrségnek a kiskereskedők sztrájkja megtörésére tett lépéseit.

Chiléből érkező jelentések szerint a magánvállalkozók és kiskereskedők sztrájkja miatt kialakult bonyolult politikai helyzet egyre veszélyesebbé válik.

Hétfőn délelőtt Santiagonban közzétették, hogy ismeretlen tettesek felrobbantották a fővárost Valparaiso kikötőjével összekötő vasútvonal egy részét. A rendőrség megkezdte a tettesek felkutatását.

Santiago politikai megfigyelők szerint a népi egyszékes kormány alig két éves fennállásának leg súlyosabb válságát éli át az utóbbi napokban.

A két Jemen tárgyal

● Aden (Reuter)

Az Arab Liga közvetítő bizottsága segítségével létrejött megállapodás alapján egy határmenti városban találkozott a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság és északi szomszédja, a Jemeni

A felszabadító erők zaklató támadásai

Pham Van Dong és Nixon nyilatkozata

● Saigon (AP, AFP, Reuter)

Saigon térségében a Mekong deltavidékén, a kambodzsai határnál, az úgynevezett északi fronton és Dél-Vietnam középső részének tengerparti tartományokban fejtek ki akciókat vasárnapról hétfőre virradóan a népi felszabadító fegyveres erők. A saigoni hadsereg páncélosok bevetésével, az amerikai légierő B-52-es nehézbombázók szőnyegbombázásaival próbálják semlegesíteni a népi erők katonai tevékenységének eredményeit.

A felszabadító fegyveres erők Saigon körzetében végrehajtott akciói következtében a fővárosba vezető négy országút közül három szünetel a forgalom, ami azt jelenti, hogy Saigon nem jut kellő mennyiségű élelemhez. A főváros térségében a felszabadító erők több rajtaütésszerű zaklató támadást hajtottak végre a Thieu-hadsereg alakulatai ellen. A Saigon közelében fekvő támaszponttól mindössze 17 kilométerre szórtak le 100 tonnányi robbanóanyagot a B-52-es amerikai nehézbombázók. Saigon térségében egyébként a B-52-es stratégiai légitámaszpontok 1000 tonna bombát dobott le. Szőnyegbombázásokat hajtottak végre ezenkívül más dél-vietnami hadszínterek térségében, így az úgynevezett északi fronton és a tengerparti tartományok területei ellen is. A saigoni parancsnokság közlése szerint a B-52-esek 15 légitámaszpontot hajtottak végre Észak-Vietnam területe ellen vasárnap és hétfőre virradóan.

● Párizs (AFP)

„A háborúnak még nincs vége. Az előtűnik álló úton még további, az eddiginél is jelentősebb győzelmek állnak, és minden bizonnyal a végső győzelem is” — jelentette ki Pham Van Dong, a VDK miniszterelnöke a Nouvel Observateur című lap hanoi tudósítójának adott nyilatkozatában.

Pham Van Dong hangzott, hogy a háborút, amelyet Nixon elnök egész Indokínára kiterjesztette, rákényszerítették Vietnamra.

amelynek meg kellett találnia — a blokádnak ellenére is — a megfelelő harci eszközöket. „Felszereltük magunkat, természetesen elsősorban nem bombákkal, hanem a bombák elleni védekezés eszközeivel”.

„A nemzeti egységért és a béke kiűzése megalkotása a béke kiűzése, a harmadik erő fontos tényezője a konfliktus megoldásának” — mondotta Pham Van Dong.

● Washington (UPI)

Nixon elnök hétfőn váratlanul megjelent az amerikai hadifogoly-hozzá tartozók egyik szervezetének Washingtonban ülésénél, hogy biztosítsa őket, „sohasem fogjuk feladni, vagy az ellenség jóindulatára bízni” az amerikai hadifoglyokat.

Az elnök félreérthetetlenül George McGovern demokrata párti elnökjelölt október 10-én előterjesztett vietnami béketervezést célozt, amelynek értelmében az USA 90 napon belül feltétel nélkül, maradéktalanul kivonná fegyveres erőt Indokínából, viszonzásképpen elvárná, hogy a VDK és a DIFK saját béketervezést megfogadjon ugyanezen 90 nap alatt szabad engedni az amerikai hadifoglyokat.

Nixon elnök kijelentette, hogy a VDK képviselőivel folytatott tárgyalások „nagyon intenzív” szakaszba jutottak, de azok alakulásáról nem volt hajlandó közelebbit mondani.

Emlékezés Gladics Józsefre 70. születésnapján

ITT NEVELKEDETT a Tisza partján. Csongrád megyében 1902. október 17-én született Szegeden. Ebben a városban álmódzott egy jobb, szebb, emberibb társadalmi életformáról. Itt vívta harcát, dacolva az elnyomás és a kizsákmányolás rendszerének erőivel. Ha élne, ma lenne hetven éves. Harminc évvel ezelőtt halt meg — idegenben. Sirja ismeretlen, jeltelen, virágtalan. Korunk rohanásában álljunk meg egy rövidke időre: idézzük föl azt a keveset, amit tudunk róla.

Kilenc testvér közül ő volt a harmadik. A hentes mesterséget apjától sajátította el. A világ második proletár államának védelmében tizenhétévesen már a magyar Vörös Hadsereg katonája. Édesanyja és Erzsébet testvére beteg hozták haza 1919 nyarán a román frontról. Édesapja halála megrendítette a népes család amúgy is szűkös anyagi helyzetének alapját. A Zárda u. 14. szám alól a Felső-Tisza-parti Ecsedi házba költözött át a nagy család, két szobás utcai lakásból, egy szobás udvari lakásba. Ide hordta Gladics József nevére a Népszavát Szabó Jánosné, s mikor megtudta Gladicstól, hogy vöröskatonává vált, 1924 végén összehozta őt Lengyel Jánosék Szekeres u. 18. számú házában a másik szegedi forradalmárral Ladvánszky Józseffel, aki bevonta Gladicsot a mozgalmi sejtjébe. Ettől kezdve gyakori látogatója lett a Lengyel házaspár há-

zának, ahol ismeretségbe került Pipicz Józseffel, Ladvánszky mozgalmi összekötőjével, Héger Mihállyal, Ladvánszky bizalmi társával, Gera Sándorral, Stéhl Istvánnal, Vénig Istvánnal és másokkal, a Szakszervezeti Ellenzéki Mozgalom helyi képviselőivel.

1925-BEN Lengyel Jánosék háza osztályharcos mozgalmi központtá lett. Itt rejtőzködött 1920-ban az ellenforradalmi tisztí banditák által halálra keresett Belocerkovszki Antal. Ebben a házban terveztek meg a forradalmi múltja miatt halálos ítélet előtt álló Udvardi János és Bartha László megszökését. Ebben a házban kommunista röpcédulák készültek Ladvánszky irányításával, Héger Mihály cipész-mester műhelyében. Ide járt le Budapestről Vági István küldetésében Holové János, Boér Ferenc és Bruck Janka.

1925. április 4-én nagy veszteség érte Szegeden a forradalmi munkásmozgalmat: meghalt Lengyel János, a régi harcossal. Gladics József zárkózott fel a helyére Ladvánszky jobbkézévé. Ladvánszkyknak Gera Sándor volt a másik mozgalmi társa. Új harcossal erősödött a mozgalom 1926 elején: Nagy Ferenc cipész-munkás Budapestről visszatért Szegedre.

Ladvánszkyt, Gladicsot és Nagy Ferencet 1926. november 20-án az ellenforradalmi fehérterror letartóztatta. Kommunista felforgatással vádolták őket, de bizonyítékok hiányában 1927. január 22-én a bíróság kénytelen volt el ejteni a vádat.

1929 nyarán a KMP hazai bizottsága a 16 esztendő Rosner Jenő kárptosságát küldte le az alföldi kommunista mozgalom szervezésére. Telve volt forradalmi érzelmekkel, félelmet nem ismerő tenniakarással, ifjú lelkesedéssel — kellő élet- és politikai tapasztalat nélkül.